

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski (przewodniczący)

SSN Agnieszka Żywicka

SSN Renata Żywicka (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa S. K.

przeciwko P. S.A. w W.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 14 maja 2024 r.,

wniosku pełnomocnika powódki o wznowienie postępowania zakończonego
postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2021 r., w sprawie III PSK
10/21

**zmienia pkt 2 postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21
stycznia 2021 r. w sprawie III PSK 10/21 w ten sposób, że kwotę
900 zł (dziewięćset złotych) zastępuje kwotą 1350 zł (jeden tysiąc
trzysta pięćdziesiąt złotych), nie naruszając orzeczenia w
pozostałym zakresie.**

Agnieszka Żywicka Zbigniew Korzeniowski Renata Żywicka

UZASADNIENIE

We wniosku o wznowienie postępowania w przedmiocie przyznania
wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu pełnomocnik procesowy J. B.,
w oparciu o art. 401¹ k.p.c. w zw. z art. 416¹ k.p.c., wniósł o wznowienie

postępowania w zakresie dotyczącym przyznania wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną z urzędu jakiej udzielił w sprawie w postępowaniu kasacyjnym zakończonym postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2021 r. III PSK 10/21 oraz o dodatkowe przyznanie ponad dotychczasową kwotę z 1.107 zł kwoty 1.107 zł nieopłaconego wynagrodzenia.

Zgłoszone żądanie pełnomocnik uzasadnił wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 19 kwietnia 2023 r., SK 85/22 stwierdzającego niezgodność z Konstytucją RP przepisu § 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2023 r., poz. 769).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 401¹ k.p.c. można żądać wznowienia postępowania w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Stosownie natomiast do treści art. 416¹ k.p.c. w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem mogą być uchylone postanowienia niekończące postępowania w sprawie, jeżeli zostały wydane na podstawie aktu normatywnego uznanego przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą. Przepisy o wznowieniu postępowania stosuje się odpowiednio.

W postanowieniu z 24 stycznia 2013 r., II CO 64/12 (LEX nr 1293717) Sąd Najwyższy przyjął, że w art. 416¹ k.p.c. mowa jest tylko o możliwości uchylenia prawomocnych postanowień niekończących postępowania w sprawie, jednak treść art. 359 § 2 i art. 403 § 4 k.p.c. przesądza jednak, że w grę wchodzi również możliwość zmiany takich postanowień.

Podobne stanowisko wyrażane jest także w literaturze. Podnosi się bowiem, że art. 416¹ przewiduje jedynie możliwość uchylenia zaskarżonego postanowienia, natomiast w art. 403 § 4, dotyczącym tego samego zagadnienia, mowa jest o

uchyleniu bądź zmianie w trybie art. 416¹. Należy zatem przyjąć, że w art. 416¹ doszło do luki prawnej niemającej znaczenia dla instytucji wznowienia oraz że postanowienie zaskarżone w tym trybie może być w zależności od potrzeby uchylone bądź zmienione (por. M. Manowska [w:] A. Adamczuk, P. Pruś, M. Radwan, M. Sieńko, E. Stefańska, M. Manowska, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom I. art. 1-477¹⁶, LEX/el. 2022, art. 416¹).

W związku z powyższym przedstawiony wniosek należało uznać za dopuszczalny.

Konieczne jest wzięcie pod uwagę, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 19 kwietnia 2023 r., SK 85/22 (OTK-A 2023, poz. 43) stwierdził, że § 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2019 r., poz. 68, z późn. zm.) jest niezgodny z art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 zdanie drugie i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Uwzględniając, że sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom (art. 178 ust. 1 Konstytucji), Sąd Najwyższy przy określaniu wysokości wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu nie jest związany przepisami rozporządzenia z 2016 r., które – w ocenie Trybunału Konstytucyjnego – są niezgodne z Konstytucją. Punktem odniesienia w niniejszej sprawie muszą się stać zatem przepisy rozporządzenia z 2015 r. Z tego względu Sąd Najwyższy przyznał koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikom z urzędu w postępowaniu kasacyjnym, stosując per analogiam § 2 pkt 5 w zw. z § 5 pkt 6 w zw. z § 19 pkt 2 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz.1935).

[SOP]

[a!]

